

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

4.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Νοέμβριος 1969 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... **Ρεύματα**
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας ... **Ἄνδρου**,
Νομοῦ ... **Κυκλαδίων**
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Πέτρου Εὐστρατίου ἐπάγγελμα **Διδασκάλου**
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **χωρίον** ... **Ρεύματα Ἄνδρου** ...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον **ἔν. ἔτος καὶ τρεῖς μῆνες**
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... **Ἰωάννης Κουτερωῆκος**

.....
ἡλικία **60 ἔτη** . γραμματικαὶ γνώσεις ... **εἰς τὰς δημοτικὰς**
..... **τόπος καταγωγῆς** **Ρεύματιν** ...
Ἄνδρου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; **Διὰ σπορὰν αἱ πλαγαὶ τῶν βουνῶν καὶ τὰ πεδινὰ φέρη τὰ περί τὸ ποταμὸν (ραμματιῶν) - Διὰ βοσκῆν μόνο αἱ βουνοκορυφαί.**
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; **Αἱ βουνοπλαγαὶ (μὲν) ἄρα ἐναλλάσσοντο καὶ ἔτι ἔμεναν ἀκαλλιέργητοι ἐν ἀνέκῃ καὶ καλίστῃ ἐθαίνοντο διὰ τὴν δύναμιν τοῦ κώμα (ἐλλείπει λιπαρμάτων)**
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. **Ἀπαντα τὰ αὐτὰματα ἀνήκον εἰς Ἕλληνας κατοικοῦντες χωρικοὺς καὶ ἀνέκων σήμερον**
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; **Ν. Π. πατήρ διανέμει τὸ ἀνάλογον μεριδίον εἰς ἑκάστην παιδί αἰμέως μετὰ τὸν γάμον αὐτοῦ καὶ οὕτω μετὰ τὸν θάνατόν του**

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμις μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; Πρὶν τοῦ 1935 τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο με ἐλα τῆς ἡδ. τῆς.

Δωϊμῆς κόπρον. ὡς ἐπίσης καὶ τῆς φυτικῆς (.με καῦσιν), θορυεζομένην. ἐπὶ 15 ἔτη ἐκρίνουντο καὶ βουνοκαρπαί συνεχῶς διὰ καὶ δυναμῶσι τὸ χῆμα καὶ παρὸν ἐκαλλιεργεῖτο μόνο γὰρ 2 ἔτη.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ πρῶτον ἔγινε μετὰ τὸ 1935. Ἡ δὲ μετὰ τὴν περὶ τοῦ 2' παγκ. πολέμου.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἤκομι καὶ σήμερον χρησιμοποιεῖται τὸ ξύλινα ἄροτρον. Δὲν χρησιμοποιεῖται τὸ σιδηροῦν, οὔτε γεωργικαὶ μηχαναὶ ἐξ ὧν λόγῳ κορφοκοιλάδας ἐδάφους (ἀνέμαλου).

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Δὲν... ὑπάρχει σιδηροῦν... ἄροτρον... -

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

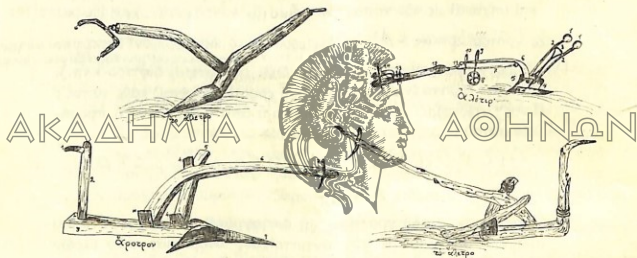
2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Δὲν ὑπάρχει. Τρακτέρ.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Δὲν ὑπάρχει. Μηχανή. Θερισμοῦ.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Δέν. ὑπάρχει...

5) Μηχανή ἀλωνισμού Δέν. ὑπάρχει.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Τὰ ματεριὰς καὶ τὰ κατασκευάζει
ὁ καὶ οὗ. φεωρήσ. μῶας. του... ὁμοίως δέ. Δέν. τὰ μεταφέρνει
καταφέρει. ὅλα... ξυλομυρὰ. τοῦ χωριοῦ.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογράφησατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ὑλὶν	6. χειρολαβή	11.
2. ἀλετροπόδι ἢ κουν-
τουρί	7. σταβάρη	12.
3. φτερό	8. κλειδί	13.
4. ἀπάτιζα	9.	14.
5. κτίσιζα ἢ χέρι	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς καὶ διὰ τὰ χωματερά καὶ τὰ πετρωδῶν χωράφια.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὁμοῖον... ὡς... τοῦ... ἀνωτέρω.....

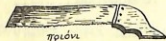
- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

ἦτο καὶ... εἶναι... ἐκ... σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

ἦτο... καὶ... ἐκ... ἀρνάριου.....

πρίονι

ἀρίδα

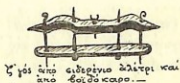

ρίνι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... αἰωρομλειτουργῶς... βοες.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανον δύο
ζῶα ἢ ἓν ; δύο ζῶα

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
ἦτο καὶ... εἶναι ἀναγκαῖος... ὁ ζυγός.....

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγού (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαιτέρως την μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πώς λέγεται εις τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εις τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εις αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

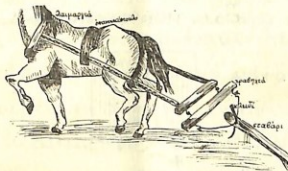
κρικέλι ἢ. κουλούρα.

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου / Δὲν χρησιμοποιεῖται ἐν.
ζῶο ἄλλα πάντοτε δύο ζῶα.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

[illegible]

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον. *Ἀέν. ὑπάρχει. ἄροτρον. δι' ἐν
 ... ζῶον. οὐτε ὑπῆρχε. ... μόνο. διὰ. δύο. ζῶα...
 ... ὑπάρχει.*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνθέα εἰς τὸν τόπον σας. *Συνήθως. ὁ. ἰδιοκτήτης. τοῦ
 ἀγροῦ. παλαιῶν. δέ. καὶ αἱ γυναῖκες. ἢ παλαιότερον.
 αἱ. παρακαλοί. (ὑπηρεταί).*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *...? Ἀνδρῶν. εἰς. ἑρωτησιν. (12).*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Ἀέν. ὑπάρχει. σιδηροῦν. ἄροτρον.*

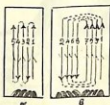
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
*Ὁ. γεωργός. κατευθύνει. τὰ. ζῶα. μὲ. σχοινί. τὰ. βοσκότα
 εἶναι. δεμένα. εἰς. τὰ. κέρατα. τοῦ.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με' ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... *Ὡς τοῦ σχεδιαγράμματος (α).*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

..... *Ὡς περιφερειακῶς.*

Σημειώσατε με' τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, γιάνιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); *Ἐγίνετο καὶ γίνεται εἰς λωρίδας, μόνο.*

Πού ἡ χωράφι γίνεται εἰς πρεσχεά.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με' αὐλακιάν;

Ἐχωρίζετο με' αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με' σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιοῦνται ἄροτρον; *Ἡ σκαπάνη δὲν χρησιμοποιεῖται, γένι.*
καὶ δι' ἄλλα δημητριακὰ ἢ χωράφι γίνεται με' τὸ ἄροτρο.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με' τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *Καὶ παλαιότερον καὶ σήμερον γίνεται τὸ ὄργωμα καὶ πλαγίως καὶ μαζέτως*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Το ὄργωμα γίνεται πλῆγως. ὅταν τὸ ἔδαφος ἔχει κλίβη καὶ... μαθίνας... ὅταν... εἶναι... ὀρίζοντιον.....

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Ὡς ἐκείνη... λέγεται τὸ ξυρτάρισμα. τὸ διαστῆν γίνεται... μόνον. μὲν ὅταν τὸ χωράφι ᾖ τοῦ εἰσπαρμένου με βίβο. ἢ καλαμωσκι, διπλό. δε ὅταν ᾖ τοῦ εἰσπαρμένου ἀπὸ τὸ ἴδιον. διμυτριασμός. αὐροῖον. τὸ διαστῆν καὶ ἀρκείται με εἰσπαρμένο. ἢ. Συναρτίζουσι εἰς ὅταν τὸ ξυρτάρι εἶναι χερσὶ.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαρτίζετε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Γίνεται τὸ διβόλισμα δηλ. ὀργώνουμε τὸ χωράφι τρεῖς φορές καὶ πατάμεν τὸ φύτευόμενον...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἐνα χρόνο. τὰ ἑορὰ. δύο χρόνια.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; δύο ὀργώματα γὰρ τὰ εἰρηρὰ καὶ τρεῖς γὰρ τὰ αὐγινεα καὶ εἴδη

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ;

Χρησιμοποιεῖται τὸ δισάκι ἢ τρουβὰς.....

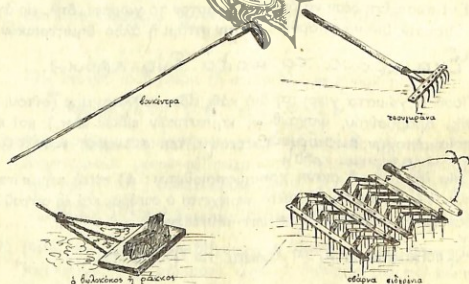
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .. Τῷ. ἡνι. κα. χενικῶς. τῷ ..
 .. περὶ. αὐτοῦ. ἐξαρτήματα .. καθαρίζονται. ὁλοῶς. με. τὸ ..
 .. τείναγμα (τενίσταγμα) .. ἢ. μ'. ἐνο. .. τυκαῖο. ξύλο

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Νου. γίνεται. τὸ. σβάρνισμα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων).

Χρησιμοποιεῖται .. κυρίως ἡ τσαπὰ .. καὶ ἡ γεουμαρῖν ..
 .. δια. κα. σκαλίδο. κα. ἐξαρτήματα τοῦ κυρίου ἐξ. πρῶτος

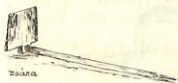

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπὰ κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Χρησιμοποιεῖται ἢ .. τσίπα

Σχήμα 3^{ον}

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγαν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν .
βοηδοῦν . τὰ εὐζυχοὶ ἢ τὰ τέκνα τοῦ ζευγολάτου .
κατὰ τὸ ὄργωμα . . ἄλλος καλοῦνται . . βοηθοὶ . .

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων . Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους κύριως καλλιεργουμένων τῶν πλησίον τῆς οἰκίας . καὶ χερσὶν ἀφαιρούμενα χωράφια . Ἡ εἰσφορά κ. κ. καλλιέργεια .

τῶν ἀειρίων γίνεται ὡς καὶ ἐν εἰρημῇ . μετὰ τὴν διαφοράν . ὅτι τὰ ἀειρία ποιεῖσθαι ὅταν κρεῖσσιν .

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. . Καὶ πρὶν κ. εἰς μέρειν τὸ περιβάλλοντα τὰ θηρία καλοῦνται κ. καλλιεργεῖται . ὅτι .

ποτιστικὰ χωράφια : (κινεῖται ἐν εἰρημῇ πλῆσιν ὕδατι καὶ πλησίον ποταμῶν, φρενῶν ἐν τῶν δασίων ποτίζονται) .

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνουντο εἰς ἀυλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως . . τὰ γεωμήλα . πᾶσι λεγόμενα (κολοκαῖα) .
ἐφυτεύοντο . εἰς ἀυλάκια

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά .
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

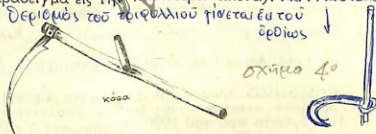
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ..Ξ.Θεριζονται τα.
σημηριαμα ακομη και σημερον. με το. οδοντωτο. δρε
πανι. η. αλοιως. κοφτερα.....

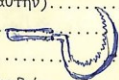
Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....
 ...Ἦσαν και εἶναι ἐν χρήσει. και οδοντωτα δρεπανια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.έ. κωστιά (εἶδος δρεπανίου) Ἡ θερισμός τοῦ τριφυλλιοῦ γίνεται ἐν τοῦ δρεθίως

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ...Ἦταν οδοντωτή.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
Ἡ χειρολαβή ἦταν κατεσκευασμένη ἐν ξύλου.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... οἱ... θειδευρφοί

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... ἢ. θειριεμὸς... ριέ. τὰς. χεῖρας... γινεται. φῶνο... εἶς. τὰ... θειριεμὸς... θειβιδια... φαρόλια...

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ... εἶς. ἀγρὸς... 5... ἐμὲ. τὸ. πάλι... 10... εματσεα

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ... μαί... αἱ... ἰδιῶι... μαί... αἱ. βου. ἰδαί. των. (. γυναικες. ἢ. παιδια.)

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίασμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... οἱ... χερίες... τοιωο. ν. ε. τοῦ. ν. τ. ἐπὶ. τ. ἐ. ἐδαφ. κατὰ. δρ. ἄγμ. διὰ. φ. α. μ. α. καὶ. παρὰ. ἡ. ἰ. ἡ. κατὰ. π. ν. μ. ε.

20. ἢ 30. χερίες (δράγματα) ἐκκηκατίζονται καὶ δεμάτιο ἢ κερόβολα τῶν εἰσίων αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων διασταυρώνονται.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. λέγονται ... *αγκαλιές*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζουν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες

Δεν εἰσέρχονται ἐπαγγελματίαι θεριστοὶ

ἀπὸ ἄλλου τόπου

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Ο

.....

.....

.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Οὐδὲν φερὺ λαμπυρῶν μετῶν ἐλαφθάνε-

τω ἢ λαμβάνεται διὰ τὴν κορυφαίαν τῆς

χειρὸς ἢ τῆς μέσης

.....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..Τοὺς.στάχους..ἐδέονεν.κ.δ.ένουν.ἄνδρες.ἢ.μυῖαι

...ἔδέοντο.ἀνὸς.κ.σήμερον..μέ...ὡς.δ.α.ἢ.

βροῦλοι.ἢ.τοὺς.ἰδίαν.στάχους.....

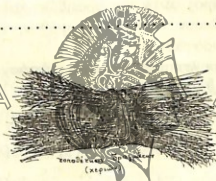
.....

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

..Τὰ.δεμάτια..ἀφήνοντο.κ.ἀφήνοντο.ἐπὶ.10.ἢ.15

ἡμέρας.εἰς.τὴν.ἰδίαν.θέσιν.ὅπου.δέοντο.ἢ.ἐν.καυ-

χεῖ.χ.μεταφέροντο.εἰς.τὸ.ἀγῶνι..ἐκχυμῶσι.δυνα-

τωρῶν.ἢ...θερμῶν.ἰά.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς α. Ἡ καλλιέργεια
 τῆς παιδείας.. ἤρπαιεν.. πρὶν αἰῶ... τοῦ χρόνου...
 ε. τοῦ φύτρου... γίνεται... τὸν... Ἀπρίλιου.....

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.... Ἡ... ἐξαγωγή... γίνεται... καὶ... μὲ... τῶν...
 ... τοῦ... α... ἀλλ'... κυρίως... μὲ... τοῦ... ἄροτρο... ..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Φύτευμα. π. τοῦ
βίκου τοῦ Δεκεμβρίου. ε. τοῦ τριφυλλίου τοῦ Μάρτιου. Περιεχόμενος
 α. τοῦ τριφυλλίου. Περιέχειται κυρίως ἀνδρόγυνος ^ἢ ἐνισχυτικὰ ὡς εἶναι
 τὸν ἀπὸ Ἀπρίλιου ἕως Σεπτεμβρίου (ἐν ποσειδωνικῇ καὶ φθινοπώρῃ),
 ε. ὁ βίκος ἐν τῷ χόρτῳ (ὁλοῦς) τοῦ Μαι. Ἐξήρανσις. ὁφείλουται
 σὺν ἡλίου διὰ τὴν ξηραίνουσαν καὶ ἀποβάλλουσαν τὸν ὕδατος οὐσίαν εἰς
 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). Ἐθερίζετο τὸν Μαι. μὲ τὸ δρεῖφάνι.. ^{ἢ ποθῆκε (κελεῖ)}

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

.....

Μετά τὸ Θεριακὸν ἀρρῶ θύειν εἰσάγει τὸ φροσῶν.
 μὲν. παρρησίαν. 5, 10 ἢ 15 ἡμέραι θό. καρὰ θ. ἢ
 καὶ ἡμέραι μετὰ τὸν θεριακόν. μεταφέρουσι τὰ
 δέματα θό. ἑλθόν.

-Καθ. ΕΙΤΑΝ.....Ε.Ε.Μ.Π.Ο.Υ.Π.Σ.

- .. Ἄπ' ἀνέκαθεν ἐχωρισμός τοῦ καρπῶν. ἔγινε-
πο. διὰ ἀφῶνι.....

- 18 —

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .Κα.Θε.

ὡς ἀρκεν εἶθ. ἔχει. ἰδικόν. εἰς. ἀλώνι

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

.. ἀπὸ 15. Ιουνίου ... ἕως ... 15. Αὐγούστου ..

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

... ἡ ἀρχὴ ... τοῦ πετράλωνου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΕΙΟΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθὺς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

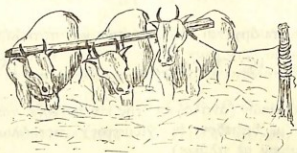
...

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.
 ..Τῶ. δεμάτια λύνονται καὶ ἀκορνίζονται ἐκτὸς
 τοῦ ἐλυνίου... ἐπιδύονται ἀπὸ κίρκου...
 Δευ. ὑφάρχει... ἐλυνὸν σταύλου.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ἐλυνὸς στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
 στρούλουρας, δουκάνη (βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ οὗλου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται μὲ βοές. Διευτεῖς ἢ καὶ τέσσαρες
 ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ ἀλωνιστοῦ... Διευτεῖς ἀπὸ
 τοῦ φανερῶ... μὲ τὸ ὄνομα περιφέρονται κυκλῶντες.
 μὲ τὸν... ..

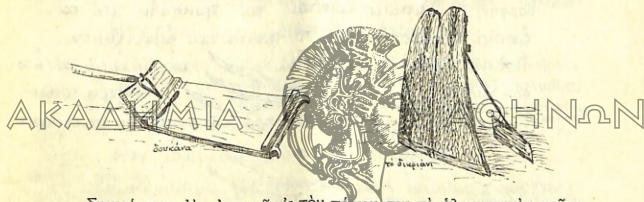
β) Πῶς ζεύονται οἱ βοές, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

..Τὰ Σῶα μεταξὺ τῶν ..συνδέονται ..με ..εκατὶ ..τοῦ ..
 ὁποῖον : σκηματίζει ..θιλεία ..περὶ τὸν λαμὸν ..μαθε
 ζῶου (βόες) ..δὲν διαφέρει ..ἐλwynoεtиdас ..τὰ βόδια
 διευθύνονται ἀπὸ τὸν χειρὸς ..ἐπὶ τοῦ ..μ' ἓνα ..εκατὶ ..κι.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

11

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

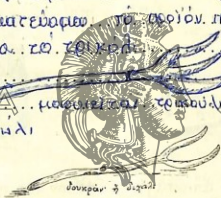
... Κατὰ τὸ .. ἄλωνισμα ..δὲν ..χρησιμοποιοῦνται ..
 καὶ ..ἀνωτέρω ..καὶ ..δωρεῖα ..καὶ ..εἶναι ..ἀγρωστα ..
 ..δὲν ..χωρὶς ..καρῶσά ..γίνεται ..με ..τὸ ..
 πατήμα ..τῶν ποδῶν ..τῶν βοῶν ..καὶ ..καὶ ..χειρὸς ..

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

? Ἀρχίζει... εὖρος... τὴν... 10.0.μ... καὶ... διακόπτεται... εὖρος...
4.μ.μ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ... Χρησιμοποιεῖται... τὸ... Τρικωάλι... με... τὸ...

εὖρος... ἀναματωμένο... τὸ... αὐτόν... πρὸς... ὀδοντωτὸν...
Πεκλατότερα... τὸ... τρικωάλι... με... τὴν... κάμα... ταῦ... ἦτο
ἔρρ... ξυλίνον... .. ἡμερὰ... τοῦ...
ΑΚΑΔΗΜΙΑ... .. μακρύνεται... τοῦ... καὶ... αὐτοῦ...
ΤΡΙΚΩΑΛΙ

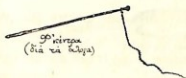
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχης ; ... Μαλίστα... εὐτελεῖ... τὴν... ἀνωτέρω... ἐρχασίαν...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Χρησιμοποιεῖται... βέργα... ξυλίνου... μῆκος... εὖρος... 1. μετρῶ...
.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Τὴν ἡμέρα ἀλωνίζονται... δύο στρώσεις.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δὲν ὑπάρχει... ἰδιαιτέρα... ὀνομασία.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πομπάνηδες καλούμενοι ἀλωνοῦνται καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Δὲν ὑπάρκων... εἰδικὰ... ἀλωνιστὰς.....

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται... ἀπὸ τοὺς ἰδίους... γεωργοῦς!.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Δὲν ὑπάρκει... οὔτε... ὠφελεται... ἀπλο... μέσο...

...χωρισμοῦ... τοῦ καρποῦ... ἀπὸ τοῦ... σταχύος.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... Μόνο... καὶ... φαρόλια...
 ...κοπανίζουσαι... με... βέργες.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ κροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν;

..... Μόνο... ὁμοῦ... τῶν... μελῶν... τῆς... οἰκογενείας... ἢ...
 ...καὶ... τῶν... φαργευῶν... τοῦ... γεωργοῦ.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....
.....
.....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..... *Ὁ ἐν ἐτραγουδοῦντα ῥυθμ. τραγουδοῦν*
..... *γεωργικὰ τραγούδια ἢ σχετικὰ μὲ τὸ κοπάνισμα*

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ἀλωνιστικὴ μηχανὴ ἐν ἐκείνῳ ἐτ. εἰς τὸ χωριὸν Βερότακι ἄκόμη

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ

..... *Σωρεῖται μετὰ τὸ τρικούνι*
(*ὅρα σχῆμα β' - βελ. 22.*)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

Ἐπὶ τοῦ σωροῦ δὲν τοσοῦτεται ἀνεμίζω τίποτε

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ἔκεικῆμα. στρογγυλόν

→ ...Τὸ ἀνέμισμα ἢ λίχνισμα γίνεται... κατ' ἀρχαίς
...μὲ τὸ... τριναῖον... φικαῖον... (σκήνω. θύ. ἀν. 22)... καὶ...
...στὰ ζέφον... δένον... δῖον... φλὴν... σχεδὸν... ὁ... καρπὸς... μὲ... τὸ
...φτυάρι.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...Ὁ... γεωργὸς... ἡ... γυναῖκα... τὸν... τὸ... παιδίον... τὸν... ἢ... συγγενεῖς
.....εἰδικοί... λίχνισται... ἐν... ἑμαίῳ... δὲ... ὡς... ἀρχαῖον...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

...Πέγονται... κὲ... ἐδῶ... κ... ὁ... μ... π... ι... α... Μετὰ... τὸ... λίχνισμα
ὁ... καρπὸς... ἀποχωρίζεται... ἐπὶ... τῶν... κόμπιων... μὲ... τὸ...
δριμόνισμα... δὲ... τῶν... καρπῶν... καρπὸς... δὲ... δριμό-
νι.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμά τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

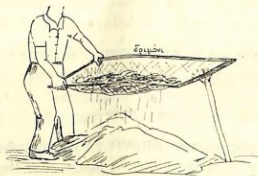
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... *Ὁρμ. ἀνεμίσμου... ἔρωγμου 4*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ο ἄσπεριος τοῦ καρποῦ (σίτος, κριθή)
ἀπὸ τῆς κορυφῆς γίνεται εἰς τὴν δριμύνην.
ἀπὸ τῆς κορυφῆς σπασθὲν καὶ σπινθύνει.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυροί ;
Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

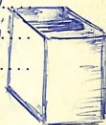
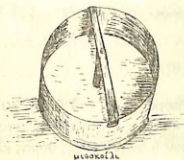
(Παλιὰ) ὁ καρπὸς, ὅταν ἐτοιμασθῇ, σχηματίζεται εἰς σωρόν. μετὰ δὲ ἀλόνι, ὅπου καὶ μεταβιβάζεται (τὸν βάζωμεν ἐν ἄλῳ) — Σωρεύεται μετὰ τὸ φτυάρι — ἐπὶ τοῦ σωροῦ. χεῖρ ἔχει ἐν αὐτῷ ὁ γεωργός. — Ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐμπηγνύεται τὸ φτυάρι καὶ ὁ γεωργὸς κινεῖ τὸν σωρόν του.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). . . . Η καταμέτρηση

... ος ... γίνεται ... με ... των ... γινεσθαι ... (φκο(α)πενενη)
... ο ... βλασθαι ... θυγί ... ζει ... εν ... και ... εν ... 12,80 ... κί ...
... ο ... η ... ζει ...

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Ος μετράν κερρίσιν... χρησιμοποιήζον το...
...καυκί... 3ηλ... βάρος 12,80 κιλάν...

- 3) Ποῦ ἀπεθῆκευτο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *ἰ.δ. . καρ. μὲν . . δοχεῖα . . αὐ. γ. γ. ἐν τῷ μ. τ. α. . μ. ε. δ. α. . δ. α. κ. κ. ι. α. . ἀποδ. η. κεῖται . . ἐν τῷ κ. τῆς οἰκίας*

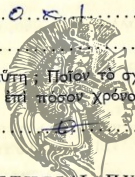
- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

.....

-

-

10

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- ποι κηδεύει.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....ἀφανὸς.....φανὸς.....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

.....Ὁ δασιοδότης.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

.....Ὁ δασιοδότης.....ὅχι δὲν τὰ.....

.....κλέπτει.....οὐδέποτε.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....Τὸ πῦρ γίνεται.....

.....ἀπὸ τοῦ ξύλου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

.....ὅχι δὲν ἔχονται ἐκκλησίαι ἢ ξόρκια.....

.....καὶ τὰ κωμικά.....

.....ἐλάτουν.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....Πηδήματα γίνονται.....χοροὶ ὄχι.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... Καίονται... θυμὰρικ. τοῦ... θανάτου

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

... Παλαιότερον... ἐμοίετο ὁμοίωμα τοῦ
Ἰούδα (Ἰ. Ἰερουσαλὴμ) - σήμερον... ὅχι...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Τὸ Πάσχα
 ἐν τῇ Κυριακῇ
 ἐορτάζει καὶ μετὰ
 τὴν ἑορτήν
 ... Τὰ μεσσηνικά τοῦ Μαραθῶν... Σαββάτου...
ἐμοίετο μετὰ τὴν... ἑορτήν... τὸ ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (Ἰ. Ἰερουσαλὴμ) - σήμερον... ὅχι...
ἐκκλησίαν... τὸν ἑκκλ. καὶ ἀρχο-
ν. τοῦ ἑκκλ. ὅχι... τιφ. κ. ἱ. ... κ. ἱ.
κυνηγετικῇ ὁδῷ,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ἄροτρον

